

Programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein

De transformatie verder helpen door inkoop met inhoud

Inkoop en aanbesteden kunnen bijdragen aan het versnellen van de transformatie naar goede jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning voor de cliënt. Inkoop is een belangrijk middel bij het uitvoeren van deze transformatie, omdat het de manier is van gemeenten om hun aanbod van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning te organiseren.

Om het inkoopproces te verbeteren, werken gemeenten, aanbieders en het Rijk samen in het ondersteuningsprogramma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein.

In het programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein komen alle inkoopmethoden (aanbesteden, subsidie, open house) aan bod. Interactie tussen gemeente en aanbieder, bekeken vanuit beide kanten, is het uitgangspunt. Het gaat daarbij niet alleen over hoe de inkoop technisch vorm moet krijgen (kennis en informatie beschikbaar maken), maar juist ook over hoe partnerschap tussen gemeenten en aanbieders kan ontstaan (betere samenwerking). Daarnaast bekijkt het programma hoe ruimte ontstaat voor beleidsvrijheid zonder onnodige administratieve lasten (meer standaardisatie) en hoe inkoop bijdraagt aan de transformatie door dit onderdeel te laten zijn van een continu leer- en verbeterproces.

Het programma richt zich op het versterken van de lokale praktijk en werkt vanuit de behoefte van gemeenten en aanbieders. Waar mogelijk biedt het programma ondersteuning op maat en sluit het daarmee aan bij het lokale proces van leren en doorontwikkelen.

Het programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein is van en voor gemeenten en aanbieders. Dat betekent dat je kunt profiteren van de producten van het programma, maar dat ook jouw hulp om nieuwe producten te ontwikkelen van harte welkom is.

VIER DOELEN

Inkoop moet volgens het programma bijdragen aan vier doelen:

1. Weloverwogen inzet van inkoop en contractering door **kennis en informatie** beschikbaar te maken en te houden.
2. **Goede zorg** en ondersteuning door de **samenwerking** tussen gemeenten en aanbieders te verbeteren.
3. Minder **administratieve lasten** door inkoop door standaardisatie
4. De **transformatie** verder helpen door inkoop in te richten als continu leer- en verbeterproces.

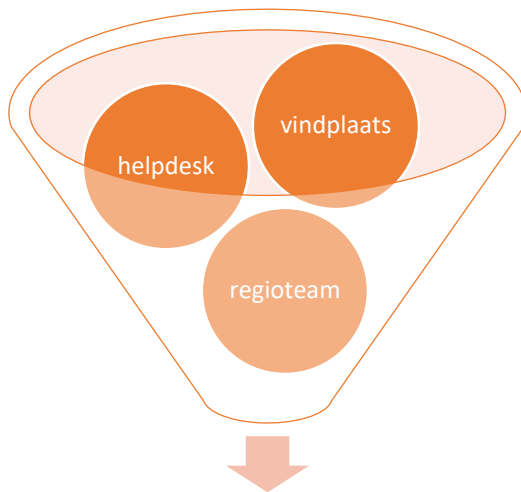
Deze doelen zijn vertaald naar actielijnen. Aan de hand van de actielijnen zijn in samenwerking met gemeenten en aanbieders producten ontwikkeld en activiteiten opgezet. Tijdens de looptijd van het programma kunnen gemeenten en aanbieders bovendien nieuwe activiteiten toevoegen wanneer zij daar behoefte aan hebben.

VIER ACTIELIJNEN

	Actielijn 1 Kennis en informatie
	Actielijn 2 Samenwerken / Goede zorg
	Actielijn 3 Verminderen administratieve lasten
	Actielijn 4 Leren en verbeteren / transformatie

ONDERSTEUNING DOOR HET PROGRAMMA

Er zijn drie manieren om van de ondersteuning van het programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein gebruik te maken: via het regioteam, via de Vindplaats www.inkoop sociaal domein.nl of via onze helpdesk. De ondersteuning vanuit het programma is in principe gratis. Welke producten precies beschikbaar zijn via ons regioteam, onze vindplaats en onze helpdesk vind je (gesorteerd naar actielijn) op pagina 8 t/m 15.

Ondersteuning op maat

Regioteam en aanbod op maat

Het programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein ondersteunt gemeenten en aanbieders met aanbod op maat. Dit aanbod bestaat uit producten die zijn toegespitst op de specifieke behoeften van gemeenten of aanbieders.

Ons regioteam komt daarvoor graag naar jouw organisatie. Het team doet dan een intake om te bespreken waar behoefte aan is. Uit dit gesprek kan bijvoorbeeld een conferentie op maat, een vertrouwelijke doorlichting van het inkoopproces in jouw gemeente (Delta Review) of een opleidingsaanbod volgen.

Vindplaats sociaal domein

In mei 2019 is de Vindplaats Inkoop Sociaal Domein gelanceerd (www.inkoopsociaalomein.nl). Op deze website is veel informatie beschikbaar over inkoop en aanbesteden in het sociaal domein, zoals handreikingen en factsheets. De komende tijd komen er weer veel nieuwe publicaties bij. Het programma Inkoop en Aanbesteden is ook altijd op zoek naar praktijkvoorbeelden. Als je wilt, kunnen we ook jouw praktijkvoorbeeld delen op de vindplaats. Op die manier kunnen collega's in het hele land van elkaars ervaringen leren.

Helpdesk

Aan de Vindplaats Inkoop Sociaal Domein is een helpdesk gekoppeld. Hier kun je terecht voor verschillende soorten vragen over het aanbesteden en inkopen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. De helpdesk maakt gebruik van deskundige organisaties op het gebied van inkopen in het sociaal domein om de vragen te beantwoorden.

De helpdesk is te bereiken via helpdesk@inkoopsociaaldomein.nl of via www.inkoopsociaaldomein.nl.

ZELF ONDERDEEL ZIJN VAN HET PROGRAMMA?

Het programma Inkoop en Aanbesteden Sociaal Domein is van en voor aanbieders en gemeenten. Dat betekent dat we altijd op zoek zijn naar gemeenten en aanbieders die met ons willen werken aan producten of die hun ervaringen willen delen. Producten worden ontwikkeld in werkgroepen. Ervaringen worden gedeeld via de leernetwerken.

Leernetwerken

Aanbieders en gemeenten kunnen leren van hoe andere gemeenten en aanbieders het aanpakken. Daarom proberen we zoveel mogelijk ervaringen uit te wisselen. Heb jij een goed voorbeeld? Of kan je goed vertellen over welke problemen jij tegenkwam bij inkoop in het sociaal domein en hoe je die hebt opgelost? Draag dan bij aan onze leernetwerken! Dat kan op de volgende manieren:

- Op onze jaarlijkse kennis- en praktijkweek komen honderden bezoekers van gemeenten en aanbieders om ervaringen te delen. Ook jij kan hier presenteren!
- Ondersteun andere gemeenten en aanbieders door te presenteren op een miniconferentie gericht op een vraag waar die specifieke gemeente/groep aanbieders mee worstelt. Zo kunnen zij lessen trekken uit jouw ervaringen.
- Hebben anderen veel belangstelling in het verhaal van jouw regio? Dan kunnen we een symposium organiseren waar jij je verhaal kunt delen.
- Op onze Vindplaats www.inkoopsociaaldomein.nl staan veel voorbeelden uitgewerkt. We horen ook graag jouw verhaal!

Werkgroepen

In de werkgroepen ontwikkelen gemeenten en aanbieders zelf producten voor het programma. De volgende werkgroepen zijn op dit moment actief:

- **Dialogoog**
Hoe kun je de samenwerking versterken tussen gemeenten en aanbieders? De werkgroep biedt hierbij een handreiking aan voor dialoog in de verschillende fasen van het aanbestedingsproces; van visievorming tot contractmanagement.
- **Kwaliteit**
Deze werkgroep richt zich op hoe gemeenten in kunnen kopen op kwaliteit in plaats op prijs. Daarbij gaat het in het bijzonder om het inventariseren van kwaliteitscriteria en het vastleggen hiervan voor inkoop.
- **Transformatie**
De werkgroep Transformatie verzamelt voorbeelden van hoe je de transformatie vormgeeft met je inkoop.
- **Administratieve lasten/standaardisatie**
Deze werkgroep inventariseert verschillen in inkoopbepalingen en administratieve lasten, om vervolgens met modelbepalingen de administratieve lasten bij gemeenten en aanbieders te verminderen.
- **Marktdossiers**
Welke modellen van inkoop passen bij welke vormen van zorg/ondersteuning, zodat gemeenten meer kunnen gaan segmenteren in hun inkoop?
- **Hoofd- en onderaannemerschap**
Deze werkgroep richt zich op het goed vormgeven van de relatie tussen hoofd- en onderaannemer. Ook de impact hiervan op de contracterende gemeente komt aan bod.

Actielijn 1 Weloverwogen inkoop

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **1.1 Vindplaats**
Website die basis vormt om te leren van elkaar rondom actuele vraagstukken.
- ✓ **1.2 Helpdesk**
Specifieke vragen en ondersteuning op maat.
- ✓ **1.3 Miniconferenties**
Conferentie over jouw specifieke vraag.
- ✓ **1.4 Basisopleiding Wmo (pilot)**
Samen een inkoopstrategie met jouw gemeente maken.
- ✓ **1.5 Kennis- en praktijkdagen**
Jaarlijks terugkerend evenement.
- ✓ **1.6 SAS-procedure**
Wat zijn de regels en hoe zet je ze in?
- ✓ **1.7 Percelenregeling**
Juridische aspecten van segmenteren.
- ✓ **1.8 Introductie aanbesteden**
Leer de basis van de regelgeving.

In ontwikkeling

- ❖ **1.9 Past Performance**
Hoe neem ik (bij de voorbereiding) ervaringen met een aanbieder mee?
- ❖ **1.10 MVI in het sociaal domein**
Meenemen van duurzaamheid, innovatie en sociale aspecten (in voorbereiding).
- ❖ **1.11 Aanbestedingsvaardigheden voor aanbesteders**
Cursus over jouw specifieke aanbesteding.
- ❖ **1.12 Praktijkdag aanbesteders**
Samen met gemeenten en aanbesteders uit andere regio's ervaringen delen.

Aanbod partners

- ✓ **1.13 Basisopleiding Jeugd**
Samen een inkoopstrategie met jouw gemeente maken.

Actielijn 1 Weloverwogen inkoop

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **1.1 Voorbeelden**
Hoe gaan gemeenten en aanbieders om met inkoop?
- ✓ **1.2 Handreiking aanbesteden sociaal domein**
De basis voor inkopen in het sociaal domein.
- ✓ **1.3 Voorbeelden SAS-procedure**
Gebruik maken van de ruimte in de regelgeving.
- ✓ **1.4 Monitor Gemeentelijke zorginkoop 2018**
Stand van zaken inkoop diensten in het kader van Wmo 2015 en Jeugdwet.

In ontwikkeling

- ❖ **1.5 Marktdossiers**
Segmentatie van de zorg in het sociaal domein.
- ❖ **1.6 Handreiking MVI in het sociaal domein**
Hoe koop ik maatschappelijk relevant in?
- ❖ **1.7 Handreiking past performance**
Hoe neem ik ervaringen met aanbieder mee in een aanbestedingstraject?

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **1.8 Zeven goede gewoonten**
Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten voor inkoop in het sociaal domein?
- ✓ **1.9 Tips en trics bij inkoop jeugdhulp**
Tips per uitvoeringsvariant.
- ✓ **1.10 Veel gestelde vragen landelijke inkoop jeugdzorg**
FAQ's over het landelijk aanbod.

In ontwikkeling

- ✓ **1.11 Monitor Gemeentelijk zorginkoop 2020**
Stand van zaken inkoop diensten in het kader van Wmo 2015 en Jeugdwet.

Actielijn 2 Goede zorg/samenwerking

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **2.1 Basisplus opleiding (pilot)**
Samen met partners een vraagstuk oppakken.
- ✓ **2.2 Bestuurlijke kracht sessie**
Versterk de samenwerking in jouw regio.
- ✓ **2.3 Juridische kaders dialoog**
Kies een aanbestedingsprocedure om dialoog passend vorm te geven.
- ✓ **2.4 BPKV-aanbestedingen**
De regels over aanbesteden op kwaliteit.
- ✓ **2.5 Innovatieve samenwerkingsvormen**
De inkoop technische mogelijkheden.

In ontwikkeling

- ❖ **2.6 Workshop dialoog**
Oefen met het voeren van het goede gesprek.
- ❖ **2.7 Workshop kwaliteit (pilot)**
Hoe spreek je met elkaar over kwaliteit?
- ❖ **2.8 Training effectief samenwerken met gemeenten**
Effectief, direct of indirect, in contact met gemeentelijke vertegenwoordigers.

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **2.9 Sessie over mededinging**
In gesprek met de ACM over wat wel/niet mag op het gebied van samenwerking.
- ✓ **2.10 Geschillencommissie Sociaal Domein**
Geschilbeslechting tussen gemeenten en aanbieders.

Actielijn 2 Goede zorg/samenwerking

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **2.1 Handreiking dialoog**
Hoe ga je in welke fase het gesprek aan?

In ontwikkeling

- ❖ **2.2 Handreiking kwaliteit**
Inzicht in hoe je inkoop op kwaliteit i.p.v. prijs.
- ❖ **2.3 Handreiking hoofd- en onderaannemerschap**
Hoe werk je met onderaannemers?

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **2.4 Zorginkoop vrijgevestigden**
Tips & trics voor inkoop JGGZ-aanbieders.
- ✓ **2.5 Praktijkvoorbeelden en veelgestelde vragen**
Inzicht in wat wel en niet mag van de ACM.
- ✓ **2.6 Kwaliteitskompas**
Inzicht in kwaliteit in het jeugd domein.
- ✓ **2.7 Handreiking zorgverkoop in het sociaal domein**
Hoe richten gemeenten het proces in en hoe beïnvloed je dat proces als gehandicaptenzorg aanbieder.

Actielijn 3

Minder administratieve lasten

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **3.1 Job rotation (pilot)**
Aanbieders en gemeenten kijken bij elkaar.
- ✓ **3.2 Ruimte zoeken**
Hoe houd je contracten flexibel?

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **3.3 Schrap sessie (ont)regel de zorg**
Verminder administratieve lasten met elkaar.

Actielijn 3

Minder administratieve lasten

Aanbod programma

In ontwikkeling

- ✓ **3.1 Modelartikelen inkoop**
Verminder de administratieve lasten.
- ✓ **3.2 Handreiking kleine aanbieders**
Hoe ga je om met kleine aanbieders in je inkoop?

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **3.3 Protocollen iSD**
Om standaard in contracten vast te leggen.
- ✓ **3.4 Standaardartikelen Wmo en Jeugdwet Uitvoeringsvarianten**
Om vast te leggen in je inkoop.
- ✓ **3.5 Modelbestek doelgroepenvervoer**
Voor de inkoop van doelgroepenvervoer.
- ✓ **3.6 Modelovereenkomsten bovenregionale inkoop jeugdhulp**
Maak de bovenregionale inkoop eenvoudiger.
- ✓ **3.7 Rekentool reële prijs**
Om een reële prijs voor huishoudelijke hulp te berekenen.
- ✓ **3.8 Kostprijsonderzoek gecertificeerde instellingen**
Wat is een reële prijs?
- ✓ **3.9 Standaardovereenkomst klein aantal cliënten jeugdhulp**
Eenvoudige inkoop van uitzonderingsgevallen.
- ✓ **3.10 Handreiking inkoop hulpmiddelen**
Hoe koop ik hulpmiddelen in?
- ✓ **3.11 Landelijke Transitiearrangement document 2015**
Komen tot afspraken met aanbieders van bepaalde specialistische functies.
- ✓ **3.12 Kwaliteitscriteria Gezinshuizen**
Kwaliteit van jeugdhulp in professionele gezinsvormen.

Actielijn 4 Transformatie

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **4.1 Delta Review**
Onderzoek door een reviewteam op basis van jouw specifieke (inkoop)vraag.
- ✓ **4.2 Conferentie wegbereiders**
Wegbereiders laten zien welk proces zij doorlopen.
- ✓ **4.3 Contractduur**
Overwegingen en juridische kaders.

In ontwikkeling

- ❖ **4.5 Diner pensant**
Deel ervaringen met andere regio's op bestuurlijk niveau.

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **4.6 Intervisie directeuren grote gemeenten**
Besprek met andere gemeenten waar je tegenaan loopt bij inkoop van zorg en ondersteuning.
- ✓ **4.9 Visitatiecommissie sociaal domein**
Onderzoek naar tekorten in het sociaal domein.

Actielijn 4 Transformatie

Aanbod programma

Beschikbaar

- ✓ **4.1 Factsheet flexibiliteit bij aanbesteden**
Inzicht in hoe je ruimte creëert.
- ✓ **4.2 Factsheet contractduur**
Inzicht in wat een handige contractduur is.
- ✓ **4.3 Herkenbare ontwikkelingsfasen**
Welke stadia doorloopt een gemeente om tot een volwassen inkoopproces te komen?

In ontwikkeling

- ❖ **4.4 Voorbeelden transformatie**
Hoe kopen gemeenten transformatie in?

Aanbod partners

Beschikbaar

- ✓ **4.5 Handreiking social return**
Voor inkoop met meer effect.

Partners van het programma

Actiz

BVKZ

BZK

Valente

GGZ Nederland

Jeugdzorg Nederland

Sociaal Werk Nederland

VGN

VNG

VWS

Zorgthuisnl

Interesse?

Wil je meewerken in een van de werkgroepen of ben je geïnteresseerd in ons aanbod op maat?

Neem dan contact op met het programmateam via _DienstpostbusContracteringSociaalDomein@minvws.nl (let op het _ aan het begin van het e-mailadres).

Heb je een vraag voor de Helpdesk? Stuur een mail naar helpdesk@inkoopsociaaldomein.nl of stel je vraag via 085-0731962.

Meer informatie over inkoop in het sociaal domein? Kijk ook eens op www.inkoopsociaaldomein.nl.

We zien je graag terug bij een van onze activiteiten!

Inkoop en Aanbesteden
Sociaal Domein

